

Белица (Пирин планина) през есента на 2000 г., започва откупуването на мечките от стопаните им и настаняването им там. Мечкадарството като поминък и традиция остава в историята...

В миналото, преди Освобождението и след това, освен мечкадари и маймунари, има и *кукличари* – вероятно те са специализирана подгрупа (Марушиакова, Попов 1993: 147). Наша респондентка, коренячка старозагорка, произхождаща от заможно зъболекарско семейство си спомня: „Имаше такива, които правеха представления с кукли. Бяха лингури и идваха по Великден. На нас, децата, ни беше най-интересно. Влизаха в двора (нашата къща беше в центъра на Стара Загора), настаняваха се и започваха. Единият свиреше на гъдулката и пееше, другият удряше по дайрето, разиграваше куклите и му припяваше. Като свършеха татко им даваше по някой лев, а мама щедро пълнеше торбата им с храна” (ж., 82 г.).

Кукличари в Стара Загора. Великден, 1930 г.

Най-широкопрактикуваното занятие при циганите е това на музикантите. Със своята музика те удовлетворяват нуждите на всички, сред които живеят. Свирят на семейни и селищни празненства, състезания с различен характер, на сватби, на всекидневни забавления, в развлекателни заведения, на обществени и политически мероприятия.

В годините на Османската империя най-често ползваните от тях музикални инструменти са зурните и даула/ тъпана, но се употребяват и други – дайре, кемане⁴⁴, свирка. Обслужвайки с музиката си околните, те заимстват техните инструменти – гъдулка, кавал, гайда, а в местните музикални практики въвеждат и чуждите кларнет, цигулка, акордеон. В средата на XIX век се носи славата на „жеравненските цигани, които са отлични измежду другите гайдаре...” (Цариградски вестник, № 235 от 30 юли 1855 г.). В края на века котленските, жеравненските и от другите котленски села цигани музиканти имат цигулката като настолен инструмент през есента, зимата и пролетта, а сърпът – през лятото. Според разложки музикант циганин, жените свирят на гайда или на гъдулка, а зурната е

⁴⁴ кемане – музикален инструмент подобен на цигулка, широко разпространен в Османската империя